

28.4.2008

Yhteentoimivuuden kehittämisohjelma v. 2008 - 2009

Asettaminen

Valtiovarainministeriön Hallinnon kehittämisosasto on tänään asettanut Yhteentoimivuuden kehittämisohjelman ohjausryhmän.

Toimikausi

1.1.2008 - 31.12.2009

Tausta

Valtioneuvosto teki yleisistunnossaan 15.6.2006 periaatepäätöksen valtionhallinnon IT-toiminnan kehittämisestä. Periaatepäätöstä toteutetaan viidellä kehittämisohjelmalla, joista yksi on Yhteentoimivuuden kehittämisohjelma.

Tieto- ja viestintätekniikan laajamittainen hyödyntäminen julkisten palvelujen tuotannossa edellyttää yhteentoimivuuden parantamista. Vain tällä tavalla saadaan nykyisten ratkaisujen potentiaali täysimääräisesti hyödyksi. Pääministeri Matti Vanhasen II hallituksen hallitusohjelmassa todetaan: "Sähköisten palveluiden ja tuotteiden tarjontaa ja yhteentoimivuutta lisätään, mahdollistetaan avointen rajapintojen käyttöä kilpailuneutraalilla tavalla julkishallinnon tieto- ja viestintäjärjestelmissä...".

Yhteentoimivuuden parantamisen työvälineenä valtionhallinnossa käytetään kokonaisarkkitehtuuria. Kokonaisarkkitehtuuri on strategisen johtamisen väline, jonka avulla yhtenäistään toiminnan kehittämistä ja tieto- ja viestintäteknologian hyödyntämistä. Kokonaisarkkitehtuurin avulla julkisten palvelujen kehittämistyössä pystytään ottamaan paremmin huomioon strategiset tavoitteet: asiakaslähtöisyys, kestävä kehitys ja palvelutuotannon tehostaminen. Toiminnan rakenteet ja tieto- ja viestintäteknologiset ratkaisut kyetään suunnittelemaan tasapainoisesti teknologian mahdollisuudet ja ratkaisujen koko elinkaari huomioon.

Kokonaisarkkitehtuurissa kuvataan kuinka organisaation palvelut, prosessit, organisaatioyksiköt ja ihmiset sekä tieto- ja viestintäteknologiaratkaisut toimivat kokonaisuutena. Nykykäsityksen mukaan kokonaisarkkitehtuuriin perustuvalla toimintamallilla suunnitellut ja suunnitelmien mukaan toteutetut tieto- ja viestintäteknologiaratkaisut tukevat parhaiten toiminnan tarpeita muuttuvassa toimintaympäristössä.

Tavoitteet

Yhteentoimivuuden kehittämisohjelman tavoitteena on luoda valtionhallinnon kokonaisarkkitehtuuri toiminnan ja tietojärjestelmien kehittämisen ohjausvälineeksi kaikilla valtionhallinnon tasoilla sekä suunnitella ja ottaa käyttöön toimintamalli kokonaisarkkitehtuurin ylläpitämiseksi ja arkkitehtuurikuvausten hyödyntämiseksi kehityshankkeiden ohjauksessa.

ja järjestelmien suunnittelussa ja toteutuksessa.

Kokonaisarkkitehtuurin tavoitteena on tukea asiakaslähtöisten monikanavaisten palvelujen toteuttamista, hallinnon rakennemuutosta, kestäväää kehitystä ja toiminnan tehostamista.

Yhteentoimivuuden kehittämisohjelman ensimmäisenä vaiheena oli kokonaisarkkitehtuurin ja jatkotoimenpiteiden suunnittelu vuoden 2007 loppuun mennessä. Toisessa vaiheessa toteutetaan kokonaisarkkitehtuurin käyttöönotto valtionhallinnossa. Kehittämisohjelman ohjausryhmä asetetaan vuosiksi 2008 - 2009. Kolmannessa vaiheessa vuosina 2010 - 2011 vakiinnutetaan kokonaisarkkitehtuuri osaksi jokapäiväistä toimintaa.

Tehtävä

Yhteentoimivuuden kehittämisohjelman tehtävänä on valtionhallinnon kokonaisarkkitehtuurin sekä kokonaisarkkitehtuuri-, hankehallinta- ja järjestelmäkehitysmenetelmien kehittäminen.

Vuosina 2008 - 2009 ohjausryhmän keskeisenä tehtävänä on ohjata valtionhallinnon kokonaisarkkitehtuurin käyttöönottoon ja levittämiseen liittyviä hankkeita sekä muita yhteentoimivuutta edistäviä valtiotason hankkeita.

Erityisesti kehittämisohjelman tehtävänä on toteuttaa seuraavat hankkeet:

- Valtiotason arkkitehtuurikuvaukset, jossa tuotetaan suunnittelutyötä ohjaavat dokumentit (arkkitehtuuriperiaatteet ja linjaukset -dokumentti, julkishallinnon palvelu- ja prosessikartta), koko valtionhallinnolle yhteisten kohdearkkitehtuurien (tukiprosessien arkkitehtuuri ja yhteisten palvelujen arkkitehtuuri, joka saattaa jakautua kahteen osaan: aikaansaamisen arkkitehtuuri ja [sähköisen] asioinnin arkkitehtuuri) tavoitetilan kuvaukset sekä valtionhallinnon / julkishallinnon standardisalkku. Hanke toteutetaan vuoden 2008 loppuun mennessä. Hankkeen lopputuloksia käytetään arkkitehtuurityötä ja kohdealueiden kehittämistä ohjaavina dokumentteina.
- Yhteentoimivuusportaali määritellään, suunnitellaan ja toteutetaan kesään 2008 mennessä ja portaalin keskeinen sisältö saadaan käyttöön ja julkistetaan vuoden 2008 loppuun mennessä.
- Kokonaisarkkitehtuurin levittäminen suunnitellaan vuoden 2008 aikana ja toteutetaan arkkitehtuurikoulu-yhteishankkeina. Ensimmäinen arkkitehtuurikoulu toteutetaan viimeistään vuonna 2009. Lisäksi suunnitellaan ja toteutetaan yksittäisten virastojen ja hankkeiden arkkitehtuurityön tukipalveluja (työpajat, sparraajat, arvioinnit). Vuoden 2009 loppuun mennessä suunnitellaan toimenpiteet kokonaisarkkitehtuurin levittämiseksi koko valtionhallintoon.
- Kokonaisarkkitehtuurimenetelmän kehittäminen ja ylläpito, tarvittaessa erillisinä hankkeina.
- Perustietovarantojen käytön edistämisen toimintatavat ja toteutusmalli suunnitellaan kevään 2008 aikana. Tämä alue saattaa sisältää hankkeita, joille asetetaan erillinen ohjausryhmä. Nämäkin hankkeet raportoivat Yhteentoimivuuden kehittämisohjelman ohjausryhmälle.

Lisäksi toiminta- ja tietoarkkitehtuurin valtiotason hankkeet, jos sellaisia katsotaan tarpeelliseksi käynnistää, toteutetaan kehittämisohjelmassa. Tällaisia hankkeita voivat olla mm. julkishallinnon kokonaisuuden toiminnan ja palveluprosessien kartoittamiseen ja kuvaamiseen sekä tietoarkkitehtuurin, käsittemallien, sanastojen ja ontologioiden kehittämiseen liittyvät hankkeet. Näiden hankkeiden tulokset voivat vaikuttaa kohdearkkitehtuurien muodostamiseen ja rajauksiin sekä omistajuuteen.

Hankkeet asetetaan erillisillä päätöksillä. Hankkeiden tehtävät on tarkemmin kuvattu hankkeiden asettamispäätöksissä ja hankesuunnitelmissa.

Organisointi

Ohjausryhmä toimii Yhteentoimivuuden kehittämisohjelmassa käynnistettävien hankkeiden ohjausryhmänä. Ohjausryhmää voidaan tarvittaessa täydentää. Ohjausryhmän jäsenille voidaan tarvittaessa nimetä henkilökohtaiset varahenkilöt.

Yksittäisille kehittämisohjelmassa käynnistettäville hankkeille voidaan nimetä erillinen ohjausryhmä. Kaikki hankkeet raportoivat Yhteentoimivuuden kehittämisohjelman ohjausryhmälle.

Ohjausryhmä toimii kehittämisohjelman johtoryhmänä ohjaten ja sovittaen yhteen hankkeiden työtä. Ryhmä tuo kehittämisohjelmaan laaja-alaisen näkemyksen hallinnonalojen tarpeista antaen kehittämisohjelmalle tukea koko sen elinkaaren ajan, näyttäen suuntaa isoissa linjauksissa ja ohjaten muutosta haluttuun suuntaan.

Kehittämisohjelman päällikkö valmistelee ohjausryhmälle esiteltävät asiat sekä raportoi kehittämisohjelman edistymisestä valtion IT-johtoryhmälle ja valtion IT-koordinaatioryhmälle. Kehittämisohjelman päällikön sijaisena toimii projektipäällikkö Pauli Kartano kunnes vastualueelle on valittu uusi vastuuhenkilö.

Kehittämisohjelmassa voidaan kuulla asiantuntijoita ja järjestää kuulemis- ja tiedotustilaisuuksia sekä käyttää ulkopuolista asiantuntija-apua.

Ohjausryhmä

Puheenjohtaja Auni-Marja Vilavaara, hallitusneuvos, hallintojohtaja, valtioneuvoston kanslia

Jäsenet:

Kyösti Halonen, johtamisjärjestelmäosaston päällikkö, eversti, Pääesikunta

Kaarlo Korvola, tietohallintojohtaja, sisäasiainministeriö

Mirjami Laitinen, pääjohtaja, Verohallitus

Ari Uusikartano, tietohallintojohtaja, ulkoasiainministeriö

Seppo Öörni, liikenneneuvos, liikenne- ja viestintäministeriö

Leena Honka, valtion IT-johtaja, valtiovarainministeriö

Antti Holmroos, IT-johtaja, valtiovarainministeriö

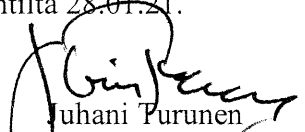
Sihteeri Marja-Leena Viitala, projektiavustaja, valtiovarainministeriö

Asiantuntija Pauli Kartano, projektipäällikkö, valtiovarainministeriö

Kustannukset ja rahoitus

Hanke tehdään virkatyönä. Mahdolliset ulkopuolisilta ostettavien palvelujen kustannukset rahoitetaan valtion talousarvion momentilta 28.01.21.

alivaltiosihteeri

Juhani Purunen

Silja Hiironniemi

ylijohtaja

LIITTEET

JAKELU

Ohjausryhmän jäsenet

TIEDOKSI

Ministeriöt

Pääesikunta

Verohallitus

Valtion IT-johtoryhmä

Valtion IT-koordinointiryhmä